

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ในบทนี้จะขอเสนอรายงานผลการวิจัยในเรื่อง "การเปิดรับการสื่อสารกับการพัฒนาความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมของประชาชนตามโครงการขยายฐานประชาธิปไตยสู่ปวงชน : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา" โดยได้แบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) โดยใช้สถิติร้อยละ ความถี่ และค่าเฉลี่ย เพื่ออธิบาย

1. ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
2. พฤติกรรมการเปิดรับการสื่อสารทั่วไป
3. พฤติกรรมการเปิดรับการสื่อสารในเรื่องเกี่ยวกับประชาธิปไตย
4. ระดับความรู้ของกลุ่มตัวอย่างตามโครงการขยายฐานประชาธิปไตยสู่ปวงชน
6. การรับทราบว่าจะมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัดในวันที่ 20 ตุลาคม 2533 จากสื่อชนิดต่าง ๆ

7. เหตุผลที่ประชาชนไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

ตอนที่ 2 เป็นการทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis Testing) โดยใช้สถิติในการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยวิธีของ Pearson เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง

1. ปริมาณการเปิดรับการสื่อสารจากสื่อมวลชนกับความรู้ในเรื่องเกี่ยวกับประชาธิปไตย

2. ปริมาณการเปิดรับการสื่อสารจากการสื่อสารระหว่างบุคคลกับความรู้ในเรื่องเกี่ยวกับประชาธิปไตย
3. ปริมาณการเปิดรับการสื่อสารจากสื่อมวลชนกับทัศนคติที่มีต่อโครงการขยายฐานประชาธิปไตยสู่ปวงชน
4. ปริมาณการเปิดรับการสื่อสารจากการสื่อสารระหว่างบุคคลกับทัศนคติที่มีต่อโครงการขยายฐานประชาธิปไตยสู่ปวงชน
5. ปริมาณการเปิดรับการสื่อสารจากสื่อมวลชนกับพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด
6. ปริมาณการเปิดรับการสื่อสารจากการสื่อสารระหว่างบุคคลกับพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด
7. ความรู้ในเรื่องเกี่ยวกับประชาธิปไตยกับพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด
8. ทัศนคติที่มีต่อโครงการขยายฐานประชาธิปไตยสู่ปวงชนกับพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด
9. ความรู้ในเรื่องเกี่ยวกับประชาธิปไตยกับทัศนคติที่มีต่อโครงการขยายฐานประชาธิปไตยสู่ปวงชน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เชิงพรรณนา

1. ลักษณะทั่วไปทางด้านประชากร (ตารางที่ 10-14 ภาคผนวก ก)

จากการสำรวจการเปิดรับการสื่อสารตามโครงการขยายฐานประชาธิปไตยสู่ปวงชนของประชาชนในอำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างและให้จำนวนตัวอย่างทั้งหมด 360 ตัวอย่าง

เพศ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ เป็นเพศชาย 176 คน คิดเป็นร้อยละ 48.9 และเพศหญิง 184 คน คิดเป็นร้อยละ 51.1 (ตาราง 10 ภาคผนวก ก)

อายุ เนื่องจากขอบเขตของการวิจัยจำกัดเฉพาะประชาชนที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไป เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจึงได้ทำการจัดแบ่งกลุ่มออกเป็น 6 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่มีอายุ 20 - 30 ปี จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 28.9 ผู้มีอายุ 31 - 40 ปี จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 35.6 ผู้มีอายุ 41 - 50 ปี จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 18.9 ผู้มีอายุ 51 - 60 ปี จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 12.8 และผู้ที่มีอายุ 61 ปีขึ้นไป จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.9 อายุโดยเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างคือ 38.14 ปี (ตาราง 11 ภาคผนวก ก)

ระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 22.2 เป็นผู้มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา รองลงมาได้แก่ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย, ปวช., ปกศ.ต้น จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 21.1 ระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 20.6 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5 ระดับ ปกศ.สูง, ปวส., ปวท., อนุปริญญา จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 14.7 และผู้ที่ไม่ได้เรียนหนังสือ 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.9 (ตาราง 12 ภาคผนวก ก)

อาชีพ อาชีพแบ่งออกเป็น 6 กลุ่มดังนี้ แม่บ้าน จำนวน 36 คน คิดเป็น ร้อยละ 10.0 รับจ้าง จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 23.1 ค้าขาย จำนวน 79 คน คิดเป็น ร้อยละ 21.9 เกษตรกรรม (ทำไร่ ทำนา ทำสวน) จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 รับราชการ 110 คน คิดเป็นร้อยละ 30.6 และประกอบอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว เช่น เป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ ทำอุตสาหกรรมในครัวเรือน จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.9 (ตาราง 13 ภาคผนวก ก)

รายได้ รายได้ต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 5 กลุ่มดังนี้ กลุ่มผู้ มีรายได้ต่ำกว่า 2,000 บาท จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 7.2 ผู้ที่มีรายได้ 2,001 - 3,000 บาท จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 23.3 ผู้ที่มีรายได้ 3,001 - 4,000 บาท

จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 16.9 ผู้ที่มีรายได้ 4,001 - 5,000 บาท จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 19.2 และผู้ที่มีรายได้ 5,001 บาทขึ้นไป จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 (ตาราง ๙ ภาคผนวก ก)

ทรัพย์สินในครอบครอง จากการคำนวณโดยเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่างจะมีที่นาคนละ 4.91 ไร่ โรงสีเฉลี่ย 0.01 โรง รถไถนา 0.16 คัน รถยนต์เก๋งหรือปิกอัพ 0.27 คัน โทรทัศน์ขาวดำ 0.35 เครื่อง โทรทัศน์สี 0.84 เครื่อง วิทยุ 1.13 เครื่อง รถมอเตอร์ไซด์ 0.64 คัน ตู้เย็น 0.91 ตู้ พัดลม 1.74 เครื่อง และโทรศัพท์ 0.26 เครื่อง

2. การเปิดรับการสื่อสารโดยทั่วไป

จำแนกตามประเภทของสื่อชนิดต่าง ๆ ดังนี้

สื่อวิทยุกระจายเสียง จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 360 คน พบว่ามีผู้ที่ฟังวิทยุ จำนวน 302 คน คิดเป็นร้อยละ 83.9 และผู้ไม่ฟังวิทยุ 58 คน คิดเป็นร้อยละ 16.1 สำหรับความบ่อยครั้งในการฟังวิทยุในเรื่องทั่ว ๆ ไปนั้น ส่วนใหญ่จะฟังวิทยุทุกวัน ซึ่งมีจำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 41.1 ฟัง 4 - 5 วันต่อ 1 อาทิตย์ จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 17.2 ฟัง 1 - 3 วันต่อ 1 อาทิตย์ จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 24.4 และผู้ที่ไม่ฟังเลยใน 1 สัปดาห์ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2 และในแต่ละวันนั้นผู้ฟังวิทยุไม่เกิน 30 นาที จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 18.9 ฟัง 30 นาที - 1 ชั่วโมง จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 29.4 ฟัง 1 - 2 ชั่วโมง จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 18.6 2 - 3 ชั่วโมง จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 8.9 และผู้ที่เปิดรับสื่อวิทยุ 3 ชั่วโมงขึ้นไปต่อวัน มีจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 8.1 (ตาราง 15, 16, 17 ภาคผนวก ก)

สื่อวิทยุโทรทัศน์ จากจำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ พบว่ามีผู้เปิดรับการสื่อสารในเรื่องทั่ว ๆ ไปจากสื่อวิทยุโทรทัศน์ จำนวน 349 คน คิดเป็นร้อยละ 96.6

และมีผู้ที่ไม่ดูโทรทัศน์เลย จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.1 และในจำนวนผู้เปิดรับนี้ มีผู้ที่ไม่ดูโทรทัศน์เลยใน 1 สัปดาห์ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 เปิดรับ 1 - 3 วัน/สัปดาห์ จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 20.3 เปิดรับ 4 - 5 วัน/สัปดาห์ จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 18.1 และผู้ที่เปิดรับสื่อโทรทัศน์ 6 - 7 วัน/สัปดาห์ จำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 57.5 สำหรับระยะเวลาที่ใช้ในการดูวิทยุโทรทัศน์เฉลี่ยต่อวัน เป็นดังนี้ ดูไม่เกิน 30 นาที จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.9 ดู 30 นาที - 1 ชั่วโมง จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 25.6 ดู 1 - 2 ชั่วโมง จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 36.1 ดู 2 - 3 ชั่วโมง จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 18.9 และดู 3 ชั่วโมงขึ้นไป จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 12.4 (ตาราง 20, 21, 22 ภาคผนวก ก)

3. การเปิดรับการสื่อสารในเรื่องเกี่ยวกับประชาธิปไตย ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสื่อชนิดต่าง ๆ คือวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ หนังสือคู่มือประชาธิปไตยสำหรับประชาชน การประชุมกลุ่มที่จัดโดยกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน การฟังการเผยแพร่ความรู้จากเจ้าหน้าที่ปกครองจากอำเภอ การพบปะพูดคุยกับเพื่อนบ้าน คนในหมู่บ้านหรือญาติ

วิทยุกระจายเสียง จากกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาวิจัย จำนวน 360 คน พบว่ามีผู้ที่เปิดรับการสื่อสารจากวิทยุในเรื่องเกี่ยวกับประชาธิปไตย จำนวน 230 คน คิดเป็นร้อยละ 63.9 และผู้ที่ไม่ฟัง จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 20 ที่เหลือคือผู้ที่ไม่เปิดรับการสื่อสารจากสื่อวิทยุกระจายเสียง สำหรับความบ่อยครั้งในการฟังเรื่องเกี่ยวกับประชาธิปไตยจากวิทยุกระจายเสียง เป็นดังนี้คือ ผู้ที่ฟังทุกวัน จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 13.9 ผู้ที่ฟัง 2 - 3 ครั้ง/สัปดาห์ จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 25.3 ผู้ที่ฟัง 2 สัปดาห์/1 ครั้ง จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 15.5 ผู้ที่ฟังเดือนละครั้ง จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5 และผู้ที่เปิดรับเรื่องเกี่ยวกับประชาธิปไตยทางสื่อวิทยุนาน ๆ ครั้งมีทั้งหมด 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.8 (ตาราง 18, 19 ภาคผนวก ก)

วิทยุโทรทัศน์ จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 360 คน พบว่า ผู้ที่เปิดรับการสื่อสารจากวิทยุโทรทัศน์ในเรื่องเกี่ยวกับประชาธิปไตยมี จำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ

63.1 และไม่เปิดรับ 122 คน คิดเป็นร้อยละ 33.8 สำหรับความบ่อยครั้งของการดูโทรทัศน์เกี่ยวกับเรื่องประชาธิปไตย เป็นดังนี้ ผู้ที่เปิดรับทุกวัน จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.9 ผู้ที่เปิดรับ 2 - 3 ครั้ง/สัปดาห์ จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 15.3 ผู้ที่เปิดรับ 2 สัปดาห์/1 ครั้ง จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 13.1 ผู้ที่เปิดรับเดือนละครั้ง จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 15.8 และผู้ที่เปิดรับนานกว่าเดือนละครั้ง จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 12.2 (ตาราง 23, 24 ภาคผนวก ก)

หนังสือคู่มือประชาธิปไตยสำหรับประชาชน จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 360 คน พบว่า มีผู้ที่อ่านหนังสือคู่มือประชาธิปไตย จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 45.8 และไม่อ่าน จำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 54.2 สำหรับความบ่อยครั้งในการอ่านหนังสือคู่มือประชาธิปไตยสำหรับประชาชนนั้น มีผู้อ่าน 7 ครั้งขึ้นไป จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.9 อ่าน 5 - 6 ครั้ง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4 อ่าน 3 - 4 ครั้ง จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 9.7 อ่าน 1 - 2 ครั้ง จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 32.8 (ตาราง 25, 26 ภาคผนวก ก)

การไปร่วมประชุมกลุ่มที่จัดโดยกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เกี่ยวกับการเผยแพร่ประชาธิปไตย จากกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาวินิจฉัยพบว่า มีผู้ไปร่วมประชุมกลุ่ม จำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 52.5 และผู้ที่ไม่ไปร่วมประชุมกลุ่ม จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 47.5 และสำหรับความบ่อยครั้งในการไปร่วมประชุมกลุ่มนั้น มีผู้ไปร่วมประชุมสัปดาห์ละครั้ง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4 ผู้ไปร่วมประชุม 2 สัปดาห์ครั้ง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.6 ผู้ไปร่วมประชุมเดือนละครั้ง จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 18.1 ผู้เข้าร่วมประชุม 2 เดือนครั้ง จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 14.2 และผู้ไปร่วมประชุมนาน ๆ ครั้ง (นานกว่า 2 เดือนครั้ง) จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 18.6 (ตาราง 27, 28 ภาคผนวก ก)

เจ้าหน้าที่ปกครองจากอำเภอ จากกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาวินิจฉัย จำนวน 360 คน พบว่า มีผู้ที่ได้ฟังการเผยแพร่ความรู้เรื่องประชาธิปไตยจากเจ้าหน้าที่ปกครองจากอำเภอ จำนวน 221 คน คิดเป็นร้อยละ 61.4 และผู้ที่ไม่ได้ฟังการเผยแพร่ จำนวน 139 คน

คิดเป็นร้อยละ 38.6 ส่วนความบ่อยครั้งในการฟังการเผยแพร่จากเจ้าหน้าที่ปกครองจากอำเภอ เป็นดังนี้ ผู้ที่ฟังการเผยแพร่สัปดาห์ละครั้ง มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.1 ผู้ฟังการเผยแพร่ 2 สัปดาห์ครั้ง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4 ผู้ที่ฟังการเผยแพร่เดือนละครั้ง จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 26.1 ผู้ที่ฟังการเผยแพร่ 2 เดือนครั้ง จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 18.6 และนานกว่านั้น จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 14.2 (ตาราง 29, 30 ภาคผนวก ก)

การพบปะพูดคุยกับเพื่อนบ้านคนในหมู่บ้านหรือญาติ เกี่ยวกับเรื่องประชาธิปไตย จากกลุ่มตัวอย่าง 360 คน พบว่าผู้ที่มีการพบปะพูดคุย ในเรื่องเกี่ยวกับประชาธิปไตย มีจำนวน 258 คน คิดเป็นร้อยละ 71.7 และไม่พูดคุยในเรื่องประชาธิปไตย จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 28.3 ส่วนความบ่อยครั้งของการพบปะพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องประชาธิปไตยเป็นดังนี้ ผู้ที่พูดคุยทุกวัน จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.9 ผู้ที่พูดคุย สัปดาห์ละ 2 - 3 ครั้ง จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 11.9 ผู้ที่พูดคุยสัปดาห์ละครั้ง จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 11.9 ผู้ที่พูดคุย 2 สัปดาห์ครั้ง จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 14.7 และนานกว่า 2 สัปดาห์ จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 31.1 (ตาราง 31, 32 ภาคผนวก ก)

4. ระดับความรู้ของกลุ่มตัวอย่างตามโครงการขยายฐานประชาธิปไตยสู่ปวงชน
การวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งความรู้เกี่ยวกับเรื่องประชาธิปไตยไว้ 3 ระดับคือ ระดับต่ำ ระดับปานกลาง และระดับสูง การแบ่งระดับความรู้ใช้วิธีการทางสถิติ Mean $\pm$ 0.5 S.D. ได้ผลดังนี้ จากกลุ่มตัวอย่าง 360 คน พบว่า ผู้ที่มีความอยู่ในระดับต่ำมีจำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6 ผู้ที่มีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง 152 คน คิดเป็นร้อยละ 42.4 และระดับสูง 105 คน คิดเป็นร้อยละ 29.2 (ตารางที่ 33 ภาคผนวก ก)

5. ระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อโครงการขยายฐานประชาธิปไตยสู่ปวงชน
ในการวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งระดับทัศนคติออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

ทัศนคติไม่ดี	คือ ผู้ที่มีคะแนนอยู่ระหว่าง 1 - 1.5 คะแนน
ทัศนคติปานกลาง	คือ ผู้ที่มีคะแนนอยู่ระหว่าง 1.51 - 2.5 คะแนน
ทัศนคติดี	คือ ผู้ที่มีคะแนน 2.51 - 3

จากการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่าง 360 คน พบว่า ผู้ที่มีทัศนคติไม่ดี มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.6 ผู้ที่มีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 36.9 และผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อโครงการขยายฐานประชาธิปไตยสู่ปวงชน มีจำนวน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 62.5 (ตารางที่ 34 ภาคผนวก ก)

6. การรับทราบว่าจะมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด ในวันที่ 20 ตุลาคม พ.ศ. 2533 จำแนกตามสื่อชนิดต่าง ๆ ที่ประชาชนเปิดรับ

วิทยุกระจายเสียง จากกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาวิจัยจำนวน 360 คน พบว่า มีผู้ที่ทราบว่าจะมีการเลือกตั้งจากวิทยุกระจายเสียง จำนวน 211 คน คิดเป็นร้อยละ 58.9 และไม่ทราบจากวิทยุกระจายเสียง จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 41.1 (ตารางที่ 37 ภาคผนวก ก)

วิทยุโทรทัศน์ จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 360 คน พบว่า มีผู้ที่รับทราบว่าจะมีการเลือกตั้งจากสื่อวิทยุโทรทัศน์ จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 35.6 และไม่ทราบจากโทรทัศน์ จำนวน 232 คน คิดเป็นร้อยละ 64.4 (ตารางที่ 38 ภาคผนวก ก)

เจ้าหน้าที่ปกครองจากอำเภอ จากกลุ่มตัวอย่างพบว่า มีผู้ที่รับทราบว่าจะมีการเลือกตั้งจากเจ้าหน้าที่ปกครองจากอำเภอ จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 38.6 และไม่ได้รับทราบจากเจ้าหน้าที่ปกครอง จำนวน 221 คน คิดเป็นร้อยละ 61.4 (ตารางที่ 39 ภาคผนวก ก)

กำนัน - ผู้ใหญ่บ้าน จากการศึกษาพบว่า มีผู้ที่ทราบว่าจะมีการเลือกตั้งจากกำนัน-ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 206 คน คิดเป็นร้อยละ 42.8 และไม่ทราบจากกำนัน-ผู้ใหญ่บ้าน

จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 57.2 (ตารางที่ 40 ภาคผนวก ก)

การหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง จากกลุ่มตัวอย่าง 360 คน พบว่า
รับทราบว่าจะมีการเลือกตั้งจากผู้สมัครรับเลือกตั้ง จำนวน 300 คน คิดเป็นร้อยละ 83.3
และไม่ทราบจากการหาเสียง จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 16.7 (ตารางที่ 41 ภาคผนวก ก)

สื่ออื่น ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ โปสเตอร์ มีผู้รับทราบ 17 คน คิดเป็นร้อยละ
4.7 และไม่ทราบ 343 คน คิดเป็นร้อยละ 95.3 (ตารางที่ 42 ภาคผนวก ก)

7. เหตุผลที่ไม่ได้ไปเลือกตั้ง เฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ไปออกเสียงเลือกตั้ง
จำนวน 180 คน พบว่ามีผู้ที่ติดธุระสำคัญ จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 25 ไม่เห็นความจำเป็น
31 คน คิดเป็นร้อยละ 8.6 ไม่ถูกใจผู้สมัคร 26 คน คิดเป็นร้อยละ 7.2 ไม่ทราบว่าจะมีการ
เลือกตั้ง 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.8 และเหตุผลอื่น ๆ เช่น ป่วยอยู่โรงพยาบาล การเดินทาง
ไม่สะดวก จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.3 ที่เหลืออีกร้อยละ 50 คือผู้ที่ไม่ได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

สำหรับผู้ที่ไม่ได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง จำนวน 180 คน จากกลุ่มตัวอย่าง 360 คนนั้น
ให้ความเห็นว่าการประชาสัมพันธ์ของรัฐตามโครงการขยายฐานประชาธิปไตยสู่ปวงชนนั้นมี
ส่วนทำให้ไปลงคะแนนเสียง จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 41.1 และเห็นว่าไม่มีส่วน 32 คน
คิดเป็นร้อยละ 8.9 ที่เหลือ อีกร้อยละ 50 คือผู้ที่ไม่ได้ไปลงคะแนน (ตารางที่ 44, 45
ภาคผนวก ก)

ตอนที่ 2 การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1 ปริมาณการเปิดรับการสื่อสารมีความสัมพันธ์กับความรู้ของ
ประชาชนตามโครงการขยายฐานประชาธิปไตยสู่ปวงชน

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์สหสัมพันธ์ของปริมาณการเปิดรับการสื่อสารจากสื่อมวลชน
ซึ่งหมายถึงวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และหนังสือคู่มือประชาธิปไตยสำหรับประชาชน

กับความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยพบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แต่เมื่อพิจารณาแยกตามชนิดของสื่อพบว่าปริมาณการเปิดรับการสื่อสารจากวิทยุกระจายเสียง ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้

ส่วนการพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปริมาณการเปิดรับการสื่อสารจากการสื่อสารระหว่างบุคคลโดยรวมกับความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตย พบว่าไม่มีความสัมพันธ์ แต่เมื่อแยกพิจารณาตามสื่อแต่ละประเภท พบว่า เฉพาะการพบปะพูดคุยกับญาติ - เพื่อนบ้าน มีความสัมพันธ์กับความรู้ในเรื่องเกี่ยวกับประชาธิปไตยของกลุ่มตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ส่วนสื่อชนิดอื่น ๆ ไม่พบความสัมพันธ์

ดังนั้น จึงเป็นการยืนยันสมมติฐานบางส่วน และปฏิเสธสมมติฐานบางส่วน ดังรายละเอียดในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1

ตารางแสดงความสัมพันธ์ของปริมาณการเปิดรับการสื่อสารจากสื่อมวลชนกับความรู้ของกลุ่มตัวอย่าง

ชนิดของสื่อ	ความรู้
วิทยุกระจายเสียง	$r = 0.0632$
วิทยุโทรทัศน์	$r = 0.2286^{**}$
หนังสือคู่มือประชาธิปไตยสำหรับประชาชน	$r = 0.3437^{**}$
สื่อมวลชน - สิ่งพิมพ์รวม	$r = 0.3135^{**}$

r = ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

** = $p < .01$

ตารางที่ 2

ตารางแสดงความสัมพันธ์ของปริมาณการเปิดรับการสื่อสารจากการสื่อสารระหว่างบุคคล
กับความรู้ของกลุ่มตัวอย่าง

ชนิดของสื่อ	ความรู้
การประชุมกลุ่ม	$r = 0.0441$
เจ้าหน้าที่ปกครองจากอำเภอ	$r = 0.0244$
การพบปะพูดคุยกับญาติ - เพื่อนบ้าน	$r = 0.1627^{**}$
การสื่อสารระหว่างบุคคลรวม	$r = 0.0709$

r = ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

** = $p < .01$

สมมติฐานข้อที่ 2 ปริมาณการเปิดรับการสื่อสารมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของ
ประชาชนที่มีต่อโครงการขยายฐานประชาธิปไตยสู่ปวงชน

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปริมาณการเปิดรับการสื่อสารจากสื่อมวลชน
กับทัศนคติที่มีต่อโครงการขยายฐานประชาธิปไตยสู่ปวงชนพบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ 0.01 ไม่ว่าจะพิจารณาโดยส่วนรวมหรือแยกตามชนิดของสื่อ

ส่วนการพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปริมาณการเปิดรับการสื่อสารจากการ
สื่อสารระหว่างบุคคลกับทัศนคติที่มีต่อโครงการขยายฐานประชาธิปไตยสู่ปวงชน พบว่ามีความ
สัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เช่นกัน แต่เมื่อพิจารณาแยกตามชนิดของ
สื่อพบว่าการประชุมกลุ่มไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติ อย่างไรก็ตามนับว่าเป็นการยืนยัน
สมมติฐานดังรายละเอียดตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3

ตารางแสดงความสัมพันธ์ของปริมาณการเปิดรับการสื่อสารจากสื่อมวลชนกับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง

ชนิดของสื่อ	ทัศนคติ
วิทยุกระจายเสียง	$r = 0.2310 **$
วิทยุโทรทัศน์	$r = 0.2641 **$
หนังสือคู่มือประชาธิปไตยสำหรับประชาชน	$r = 0.4024 **$
สื่อมวลชน - สิ่งพิมพ์รวม	$r = 0.4263 **$

r = ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

** = $p < .01$

ตารางที่ 4

ตารางแสดงความสัมพันธ์ของปริมาณการเปิดรับการสื่อสารจากการสื่อสารระหว่างบุคคลกับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง

ชนิดของสื่อ	ทัศนคติ
การประชุมกลุ่ม	$r = 0.0305$
เจ้าหน้าที่ปกครองจากอำเภอ	$r = 0.1278**$
การหะปะพูดคุยกับญาติ - เพื่อนบ้าน	$r = 0.1914**$
การสื่อสารระหว่างบุคคลรวม	$r = 0.1740**$

r = ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

** = $p < .01$

สมมติฐานข้อที่ 3 ปริมาณการเปิดรับการสื่อสารมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม
การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัดในวันที่ 20 ตุลาคม 2533

จากการพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปริมาณการเปิดรับการสื่อสารจาก
สื่อมวลชนและสิ่งพิมพ์โดยรวมกับพฤติกรรมลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง พบว่า มีความสัมพันธ์กัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ส่วนการพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปริมาณการเปิดรับการสื่อสารจาก
การสื่อสารระหว่างบุคคลโดยรวมกับพฤติกรรมลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง พบว่า มีความสัมพันธ์
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เช่นกัน

ดังนั้น จึงเป็นการยืนยันสมมติฐาน

แต่เมื่อพิจารณาแยกตามชนิดของสื่อแล้วพบว่า หนังสือคู่มือประชาธิปไตยสำหรับ
ประชาชนและการพบปะพูดคุยกับญาติ/เพื่อนบ้านเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมลงคะแนน
เสียงเลือกตั้งของกลุ่มตัวอย่าง ดังรายละเอียดตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5

ตารางแสดงความสัมพันธ์ของปริมาณการเปิดรับการสื่อสารจากสื่อมวลชนกับพฤติกรรม
การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัดของกลุ่มตัวอย่าง

ชนิดของสื่อ	พฤติกรรมลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง
วิทยุกระจายเสียง	$r = 0.0894$
วิทยุโทรทัศน์	$r = 0.0994$
หนังสือคู่มือประชาธิปไตยสำหรับประชาชน	$r = 0.1044^{**}$
สื่อมวลชน - สิ่งพิมพ์รวม	$r = 0.1375^{**}$

r = ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

** = $p < .01$

ตารางที่ 6

ตารางแสดงความสัมพันธ์ของปริมาณการเปิดรับการสื่อสารจากการสื่อสารระหว่างบุคคล
กับพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัดของกลุ่มตัวอย่าง

ชนิดของสื่อ	พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง
การประชุมกลุ่ม	$r = 0.0321$
เจ้าหน้าที่ปกครองจากอำเภอ	$r = 0.0415$
การพบปะพูดคุยกับญาติ - เพื่อนบ้าน	$r = 0.2062^{**}$
การสื่อสารระหว่างบุคคลรวม	$r = 0.1406^{**}$

r = ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

** = $p < .01$

นอกจากนี้ยังพบว่า

ความรู้และทัศนคติของประชาชนมีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

ทัศนคติและพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ
0.01 แต่จากการพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความรู้กับพฤติกรรมการลงคะแนนเสียง
เลือกตั้งพบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กัน ดังรายละเอียดตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 7

ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้ของกลุ่มตัวอย่างกับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง

	ทัศนคติ
ความรู้	$r = 0.3330^{**}$

r = ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

** = $p < .01$

ตารางที่ 8

ตารางแสดงความสัมพันธ์ของความรู้ของกลุ่มตัวอย่างกับพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด

	พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง
ความรู้	$r = 0.0158$

r = ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ตารางที่ 9

ตารางแสดงความสัมพันธ์ของทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างกับพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด

	พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง
ทัศนคติ	$r = 0.2425^{**}$

r = ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

** = $p < .01$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย